

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Основи медичних знань

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавр

(назва освітнього ступеню)

спеціальності 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»

(шифр і назва спеціальності)

Освітнього ступеня «бакалавр»

(Код за ОПП ЗПП 7)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: О. І. Антонова, к. б. н., доцент

Програма затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної культури

Протокол від 31 серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної культури

 (О. І. Антонова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано до видання методичною комісією КрНУ

за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

Протокол від 31 серпня 2018 року № 1

Голова (О. І. Антонова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи медичних знань» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи сучасних знань про культуру здоров'я, поняття про здоров'я та хвороби, розробка і проведення заходів з особистої і громадської гігієни, збереження здоров'я людей, підтримання їх високої працездатності.

Міждисциплінарні зв'язки: фізіологія людини, вікова фізіологія. Курс має суцільно професійну спрямованість.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Вступ до дисципліни «Основи медичних знань».
2. Захворювання органів та систем організму людини.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи медичних знань» є створити у студентів уявлення про основні захворювання та механізми їх виникнення, методи збереження здоров'я.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи медичних знань» є сформулювати у студентів систему знань про культуру здоров'я, патологічні процеси в організмі, вплив шкідливих звичок на здоров'я людини.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- загальні відомості про особливості життєдіяльності організму людини;
- значення цих знань для гігієни;
- мати уявлення про хвороби;

вміти :

- вільно користуватися поняттями, що розкривають суть предмета «Основи медичних знань»;
- використовувати знання для збереження здоров'я людей, підтримання їх високої працездатності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **108 годин / 3 кредита ECTS.**

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до дисципліни «Основи медичних знань».

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Основи медичних знань». Теоретичні та методологічні основи курсу. Поняття «Культура здоров'я». Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Значення курсу для підготовки спеціалістів з фізичної реабілітації та здоров'я людини.

Тема 2. Поняття категорій «норма» та «патологія». Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, стадії, виходи. Здоровий спосіб життя, його основні складові. Спадковість: її роль у виникненні хвороби.

Тема 3. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, які виникають при захворюваннях та отруєннях. Види невідкладних станів, які виникають при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем, органів травлення та сечовиділення. Засоби надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах та отруєннях.

Тема 4. Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках. Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах. Реанімація. Перша допомога при раптовій зупинці серцевої діяльності, дихання та кровотечі.

Тема 5. Здоровий спосіб життя. Оздоровлення. Механізми управління здоров'ям. Залежність здоров'я від стану хребта. Профілактика остеохондрозу та оздоровлення хребта. Механізми оздоровчої дії фізичних вправ. Фізичні вправи та функціональні резерви організму. Фізичні вправи, що сприяють формуванню, зростанню та зміцненню здоров'я людини.

Змістовий модуль 2. Захворювання органів та систем організму людини.

Тема 6. Захворювання серцево-судинної системи. Анемія та її профілактика. Вікові особливості реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Ішемічна хвороба серця, атеросклероз, інфаркт міокарда. Пороки серця.

Тема 7. Захворювання дихальної системи. Будова органів дихання. Регуляція дихання: рефлекторна і гуморальна. Особливості регуляції дихання в дитячому віці. Гігієнічне значення повітряного середовища в приміщенні. Основні захворювання органів дихання дітей та підлітків. Пневмонії, бронхіальна астма. Дихання як засіб оздоровлення.

Тема 8. Захворювання опорно-рухового апарату. Особливості реакції організму на фізичні навантаження у різні вікові періоди. Поняття про втому. Порушення опорно-рухового апарату у дітей та підлітків. Остеохондроз, сколіози, травми опорно-рухового апарату. Рухальна активність як гігієнічний фактор.

Тема 9. Захворювання органів травної системи. Гіпоталамічні центри голоду й насичення. Їх роль у формуванні харчової поведінки та діяльності травної системи. Захворювання шлунка. Основні симптоми захворювань системи травлення. Основні захворювання печінки та жовчного міхура. Принципи оздоровчого харчування. Голодування, фізичні процеси під час голодування. Використання голодування з метою оздоровлення.

Тема 10. Захворювання ендокринної системи. Захворювання найважливіших залоз, гіпофіза, щитовидної залози, підшлункової залози. Цукровий діабет, ожиріння.

3. Рекомендована література

1. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я / М. М. Амосов. – К.: Здоров'я, 1990. – 80 с.
2. Апанасенко П. П., Попова Л. А. Медицинская валеология / П. П. Апанасенко, Л. А. Попова. – К.: Здоровье, 1998. – 350 с.

3. Вільховий В. Ф., Скрипніков М. С. Атлас органів заочеревного простору / В. Ф. Вільховий, М. С. Скрипніков. – К.: Астрей, 1995. 200 с.
4. Внутренние болезни / Под ред. Сметнева А. С. – М.: Медицина, 1982. – 450 с.
5. Лупирь В. М. Анатомія опорно-рухового апарату / В. М. Лупирь, М. С. Скрипніков. – Харків – Полтава.: Медицина, 1996. – 195 с.
6. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я / О. Д. Мойсак. – К.: Арістей, 2008. – С. 413–432.
7. Основи медичних знань та методи лікування / За Девідсоном; 1, 2 т. – К.: УКСП, 1994. – 308 с.
8. Передрій В. Г., Ткач С. М. Клінічні лекції з внутрішніх хвороб / В. Г. Передрій, С. М. Ткач. – К.: 1998. – 120 с.
9. Шкляр Б. С. Диагностика внутренних болезней / Б. С. Шкляр. – К.: Вища школа, 1971. – 250 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: дві письмові модульні роботи, диф. залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання. Критерії оцінювання (у %)

Семестрова рейтингова оцінка розраховується, виходячи з критеріїв:

- письмові модульні роботи 70% (у тому числі 20% на контроль СРС)
- участь у практичних заняттях 30%